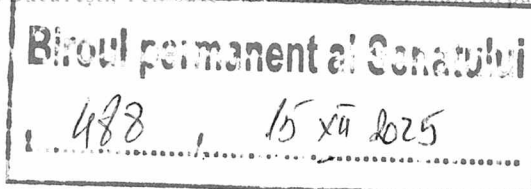
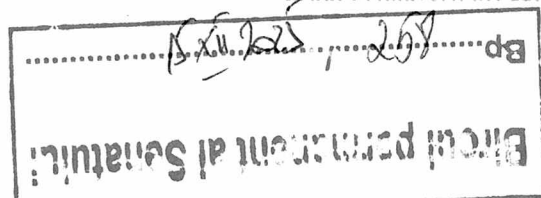

SECRETARIATUL GENERAL AL GUVERNULUI
DEPARTAMENTUL PENTRU RELAȚIA CU PARLAMENTUL

B-dul Primăverii nr. 22, sector 1, București, Tel: 0213113100 int. 3000, Email: drparlament@gov.ro

Nr. 11070/2025

11-12-2025

Către: DOMNUL MARIO OVIDIU OPREA,
SECRETARUL GENERAL AL SENATULUI

L486; L450; L554

Ref. la: punctele de vedere ale Guvernului aprobate în ședința Guvernului din data de 5 decembrie 2025

STIMATE DOMNULE SECRETAR GENERAL,

Vă transmitem, alăturat, în original, **punctele de vedere ale Guvernului** referitoare la:

1. *Propunerea legislativă privind modificarea și completarea Legii 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social republicată (Bp.468/2025);*
2. *Propunerea legislativă privind completarea Ordonanței de urgență 195/2002 privind circulația pe drumurile publice (Bp.462/2025);*
3. *Propunerea legislativă pentru modificarea art. 108 din Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023 (Bp. 258/2025, Pl-x. 428/2025);*
4. *Propunerea legislativă privind repatrierea, garantarea și protejarea rezervelor de aur ale României ca bun strategic inalienabil al națiunii române (Bp. 429/2025).*

Totodată, vă transmitem, în copie, punctul de vedere al Guvernului referitor la propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ (Plx. 297/2025).

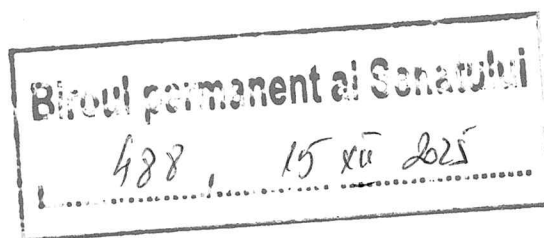
Cu deosebită considerație,

NINI SĂPUNARU

SECRETAR DE STAT

PRIM MINISTRU

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție și în temeiul art. 25 lit. (b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.57/2019 privind Codul Administrativ, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă privind modificarea și completarea Legii 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social republicată*, inițiată de doamna senator AUR Daniela Ștefănescu împreună cu un grup de parlamentari AUR (**Bp. 468/2025**).

I. Principalele reglementări

Prin inițiativa legislativă se propune modificarea *Legii nr.248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată*, cu modificările și completările ulterioare, fiind vizate, în principal, următoarele:

- restrângerea domeniilor de specialitate ale Consiliului Economic Social (CES) asupra cărora acesta formulează avize la proiectele de acte normative inițiate de Guvern sau Parlament;

- reducerea numărului membrilor Plenului CES de la câte 15 membri reprezentanți ai confederațiilor sindicale, confederațiilor patronale și a societății civile, la 5 membri;
- reducerea numărului de membri pentru desfășurarea lucrărilor Plenului de la 24 de membri la 10 membri;
- reducerea numărului de membri pentru constituirea noului Plen de la 24 de membri la 9 membri;
- reducerea numărului de vicepreședinți de la 3 la 2 și majorarea numărului de membri în Biroul executiv de la unul desemnat de fiecare parte, la 5;
- eliminarea din structura CES a Comisie pentru drepturile și libertățile cetățenești, egalitatea de șanse și tratament, a Comisiei pentru agricultură, dezvoltare rurală, protecția mediului și dezvoltare durabilă și a Comisiei pentru administrație publică și ordine publică.

II. Observații

1. Referitor la art. I pct. 1 din inițiativa legislativă, care vizează restrângerea atribuțiilor CES, prin abrogarea literelor d)-i) de la art. 2 alin.(2) al *Legii nr. 248/2013*, precizăm că, potrivit art. 141 din *Constituția României, republicată*, "*Consiliul Economic și Social este organ consultativ al Parlamentului și al Guvernului în domeniile de specialitate stabilite prin legea sa organică de înființare, organizare și funcționare*". Prin urmare, restrângerea domeniului de activitate propusă în inițiativa legislativă nu este impusă de prevederile constituționale.

În acest context, menționăm că înființarea CES din România a fost influențată de cea a Comitetului Economic și Social European (CESE), în cadrul CESE existând șase secțiuni specializate pe anumite teme importante pentru cetățenii Uniunii Europene, respectiv:

- Secțiunea pentru uniunea economică și monetară și coeziune economică și socială - ECO;
- Secțiunea pentru piața unică, producție și consum – INT;
- Secțiunea pentru transporturi, energie, infrastructură și societatea informațională - TEN;

- Secțiunea pentru ocuparea forței de muncă, afaceri sociale și cetățenie - SOC;
- Secțiunea pentru agricultură, dezvoltare rurală și protecția mediului - NAT;
- Secțiunea pentru relații externe - REX;
- Comisia consultativă pentru mutații industriale - CCMI.

CESE a înființat și trei observatoare specializate - consacrate tranziției digitale și pieței unice (OPU), pieței forței de muncă (OPFM) și dezvoltării durabile (ODD) -, precum și Grupul ad-hoc privind semestrul european (GSE) și Grupul ad-hoc (<https://www.eesc.europa.eu/ro/sections-other-bodies>) „Drepturile fundamentale și statul de drept”.

Prin urmare, considerăm că atribuțiile CES nu ar trebui să fie limitate doar la politicile economice, politicile financiare și fiscale și relațiile de muncă, protecția socială, politicile salariale și egalitatea de șanse și de tratament, având în vedere importanta domeniilor de specialitate prevăzute la art. 2 alin. (2) lit. d)-i) ce necesită consultarea societății civile și a partenerilor sociali reprezentativi la nivel național în spiritul unei legiferări participative și bazate pe implicarea tuturor părților interesate și a garantării statului de drept. De altfel, abrogarea lit. d)-i), prevăzută la art. 2 alin. (2), nu este corelată cu abrogarea comisiilor de specialitate reglementată la art. I punctul 7 prevăzute la lit. b) și d) - i) ale art. 27 al *Legii nr. 248/2013*, comisia pentru drepturi și libertăți cetățenești menționată la lit. b) fiind abrogată, deși egalitatea de șanse și tratament rămâne ca domeniu de specialitate al CES, potrivit art. 2 alin. (2) lit. c).

Totodată, *Expunerea de motive* nu conține justificări privind necesitatea eliminării acestor domenii, nici o analiză a impactului instituțional al măsurii, deși abrogarea afectează în mod direct delimitarea competențelor Consiliului. Astfel, soluția legislativă apare insuficient motivată sub aspectul cerințelor prevăzute de art. 30 din *Legea nr.24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, potrivit cărora *Expunerea de motive* trebuie să prezinte rațiunea, efectele și implicațiile reglementării propuse.

2. În ceea ce privește art. I pct.2 din inițiativa legislativă, prin care se urmărește modificarea art. 11 al *Legii nr. 248/2013*, care reglementează componența Plenului CES, prin reducerea acesteia la 15 membri, câte 5 membri numiți de confederațiile patronale reprezentative la nivel național, 5 membri numiți de confederațiile sindicale reprezentative la nivel național și 5 membri reprezentând societatea civilă, numiți prin decizie a prim-ministrului, la propunerea Ministrului Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale, în conformitate cu prevederile art. 12, câte un membru din cadrul organizațiilor pentru protecția consumatorilor, comunității științifice și academice, organizațiilor de agricultori, organizațiilor de pensionari, asociațiilor care reprezintă familia și persoanele cu dizabilități, distingem următoarele aspecte:

- Reducerea numărului de membri la 5 din fiecare structură membră a CES impune asigurarea unei expertize vaste a membrilor pentru a acoperi toate domeniile de specialitate ale CES, chiar și în cazul restrângerii acestora. Ca tehnică legislativă, prevederea nu este corelată cu dispozițiile art. 11 alin. (3) - (3¹) ale art. 11, care dispun că repartizarea celorlalte locuri disponibile, până la concurența numărului de 15 locuri pentru confederațiile sindicale și 15 locuri pentru confederațiile patronale, se face prin consens. Astfel, precizăm că reprezentativitatea organizațiilor sindicale și patronale dobândită în condițiile *Legii nr. 367/2022 privind dialogul social, cu modificările și completările ulterioare*, le conferă acestora dreptul de a participa în structurile de dialog social și civic, instituite la nivel național, indiferent de numărul confederațiilor sindicale și patronale care îndeplinesc condițiile de reprezentativitate.

- Numirea în CES a reprezentanților societății civile la propunerea Ministerului Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale (MMFTSS) nu intră în aria de atribuții a ministerului, potrivit *Hotărârii de Guvern nr. 29/2025 privind organizarea și funcționarea Ministerului Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale, cu modificările și completările ulterioare*.

În acest context, precizăm că *Hotărârea Guvernului nr. 137/2020 privind organizarea, funcționarea și atribuțiile Secretariatului General al Guvernului, cu modificările și completările ulterioare*, prevede la art. 3 alin. (1) pct. 5, lit. m) ca atribuție principală a Secretariatului General al Guvernului că "elaborează și avizează, după caz, procedurile de propunere a reprezentanților societății civile în structuri publice

naționale și internaționale, în condițiile legii". Pentru mandatul 2025-2029, procedura de alegere a reprezentanților societății civile în CES a demarat pe 25 octombrie 2024 și s-a încheiat pe data de 3 decembrie 2024 prin depunerea rezultatelor și dosarelor candidaților la Secretariatul General al Guvernului.

VotONG este o soluție dezvoltată *pro bono* de către Code for Romania în parteneriat cu Fundația pentru Dezvoltarea Societății Civile și Academia de Advocacy.

Prin inițiativa legislativă se propune restrângerea domeniilor de specialitate ale CES, eliminând: agricultura, dezvoltarea rurală, protecția mediului și dezvoltarea durabilă, protecția consumatorului și concurența loială, cooperarea, profesiile libere și activitățile independente, drepturile și libertăți cetățenești, politicile în domeniul sănătății și politicile în domeniul educației, tineretului, cercetării, culturii și sportului, însă desemnarea reprezentanților societății civile dispune numirea acestora din cadrul organizațiilor pentru protecția consumatorilor și organizațiilor pentru operatori, aspect care nu asigură corelarea juridică a prevederilor proiectului legislativ.

Teza finală a alin. (3) al art. I pct. 2 din inițiativa legislativă, limitează numărul de membri desemnați de o confederație sindicală sau patronală în plenul CES la maxim 2 membri. Considerăm că prevederea este excesivă, gradul de coagulare sau de fragmentare a confederațiilor sindicale și patronale fiind un atribut exclusiv al organizării și funcționării acestora, având în vedere autonomia și independenta de organizare și funcționare a organizațiilor sindicale și patronale garantate prin legea de funcționare (*Legea nr. 367/2022 privind dialogul social, cu modificările și completările ulterioare*).

De asemenea, referitor la reducerea numărului de membri de la 45 la 15, precizăm că aceasta reprezintă o modificare substanțială a structurii CES, prin urmare, semnalăm necesitatea corelării cu toate dispozițiile din *Legea nr. 248/2013* care fac trimitere la numărul de membri, la componența părților sau la cvorum (de ex., art. 16, art. 21).

În plus, referitor la art. I pct. 2 din inițiativa legislativă, care vizează art. 11 alin. (3), precizăm că textul ar fi trebuit formulat mai clar, pentru a evita interpretările privind aplicarea acestei limitări doar la patronate și sindicate, astfel încât să rezulte că nicio confederație patronală sau sindical nu poate avea mai mult de doi membri în cadrul CES.

3. Referitor la art.1 pct.3 din inițiativa legislativă, care vizează modificarea art. 19 alin. (1) al *Legii nr. 248/2013* (eroare materială, proiectul prevede modificarea art. 11 alin. (1)) referitor la numărul minim de membri prezenți pentru desfășurarea lucrărilor Plenului CES menționăm că, prin propunerea unui număr de 10 membri, nu este respectat *principiul reprezentării echilibrate a părților*.

Mai mult, textul propus permite desfășurarea dezbaterilor și formularea de puncte de vedere chiar și în lipsa cvorumului, acestea urmând a fi considerate „*puncte de vedere ale părților*”, ceea ce presupune exprimarea unei poziții oficiale fără ca organul deliberativ să fie legal constituit. Pentru a se asigura validitatea și legitimitatea actelor adoptate, se recomandă reformularea dispoziției, astfel încât să se facă o distincție clară între punctele de vedere „*neoficiale*” formulate în absența cvorumului și hotărârile plenului adoptate în mod legal.

Sub aspectul conformității cu exigențele constituționale și legale prevăzute de art.74 alin.(4) din *Constituția României, republicată*, și de *Legea nr.24/2000*, referitoare la prezentarea propunerilor legislative numai în forma cerută pentru proiectele de lege, semnalăm următoarele:

a) în considerarea prevederilor art. 41 alin. (1) din *Legea nr. 24/2000*, potrivit căreia „*Titlul actului normativ cuprinde denumirea generică a actului, în funcție de categoria sa juridică și de autoritatea emitentă, precum și obiectul reglementării exprimat sintetic*”, apreciem era necesară formularea titlului, astfel încât acesta să exprime evenimentul legislativ intervenit, respectiv modificarea *Legii 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social*, iar nu și completarea acesteia.

b) potrivit dispozițiilor art.46 alin.(5) din *Legea nr.24/2000*, la legi este obligatoriu ca, în finalul actului, să se facă mențiunea despre îndeplinirea dispoziției constituționale privind legalitatea adoptării de către cele două Camere ale Parlamentului.

4. În ceea ce privește art.I pct.4 din inițiativa legislativă, prin care se modifică art. 15 alin. (5) al *Legii nr. 248/2013*, subliniem că prevederea nu este corelată cu dispozițiile art. 16 alin. (1) al *Legii nr. 248/2013*, care dispune ca „*Plenul Consiliului Economic și Social se consideră legal constituit la data validării a cel puțin 24 de membri, cu condiția ca fiecare parte să fie reprezentată de cel puțin 8 persoane*”.

5. Privitor la art.I pct.5 din inițiativa legislativă, precizăm că formularea "*validează vicepreședinții și membrii biroului executiv*" nu asigură reprezentarea echilibrată a părților, nefiind specificat dacă fiecare parte are validat câte un vicepreședinte.

6. La art. I pct. 6 din inițiativa legislativă, care modifică art. 22 alin. (1) al *Legii nr. 248/2013* privind componenta Biroului executiv, considerăm, pe de o parte, că formularea articolului nu respectă cerințele impuse de *Legea nr.24/2000*, în ceea ce privește claritatea normei și, pe de altă parte, nu respectă *principiul reprezentării echilibrate a părților* - existând 1 președinte și 2 vicepreședinți, în condițiile în care președintele este asigurat prin rotație de cele trei părți.

Totodată, mărirea numărului de membri desemnați în biroul executiv de la 1 de fiecare parte la 5 are un impact bugetar semnificativ, în condițiile în care reducerea numărului de vicepreședinți este de la 3 la 2, aspect care nu contrabalansează efortul financiar cu cei 12 noi membri ai Biroului executiv.

7. Art. I pct. 7, de modificare a art. 27 al *Legii nr. 248/2013*, propune abrogarea comisiilor de specialitate permanente prevăzute la lit. b) și lit. d)-i). Astfel cum am menționat și referitor la art. I punctul 2, care restrânge domeniile de specialitate ale CES prevăzute la art. 2 alin.(2) al *Legii nr. 248/2013*, considerăm că abrogarea acestora reprezintă un semnal negativ pentru democrația națională. România, ca stat membru al Organizației Internaționale a Muncii și al Uniunii Europene, și-a asumat o serie de obligații în spiritul respectării statului de drept a și a democrației, a garantării drepturilor și libertăților cetățenești, inclusiv ale organizațiilor societății civile, precum și a egalității de șanse și tratament. Dezvoltarea durabilă, dezvoltarea rurală, agricultura, protecția consumatorului, concurența loială, exercitarea profesiilor liberale și activităților independente fac obiectul măsurilor de politici publice și strategiilor guvernamentale si apreciem că expertiza partenerilor sociali și a societății civile contribuie semnificativ la calitatea acestora.

8. În ceea ce privește art. II din inițiativa legislativă, semnalăm următoarele :

Așa cum a reținut Curtea Constituțională a României, în motivarea *Deciziei nr. 679/2023 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 17 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social din 28 noiembrie 2023*, ”statutul constituțional al instituției CES este consacrat de art. 141 din Legea fundamentală, care face parte din titlul IV - *Economia și finanțele publice*. Astfel, CES este organ consultativ al Parlamentului și al Guvernului în domeniile de specialitate stabilite prin legea sa organică. Această normă constituțională se completează cu reglementările cuprinse în legea privind organizarea și funcționarea CES, lege organică, și anume Legea nr. 248/2013. Potrivit art. 1 alin. (2) din acest act normativ, CES este instituție publică de interes național, tripartită, autonomă, constituită în scopul realizării dialogului tripartit la nivel național dintre organizațiile patronale, organizațiile sindicale și reprezentanți ai asociațiilor și fundațiilor neguvernamentale ai societății civile. Potrivit art. 5 din Legea nr. 248/2013, CES are următoarele atribuții: a) avizează proiectele de acte normative din domeniile de specialitate inițiate de Guvern, precum și propunerile legislative ale deputaților și senatorilor, invitând inițiatorii la dezbaterea actelor normative; b) elaborează, la solicitarea Guvernului, a Parlamentului sau din proprie inițiativă, analize și studii privind realitățile economice și sociale; c) semnalează Guvernului sau Parlamentului apariția unor fenomene economice și sociale care impun elaborarea unor noi acte normative.

30. Cu privire la numirea membrilor CES, art. 11 din Legea nr. 248/2013 prevede că Plenul CES este constituit dintr-un număr de 45 de membri, incluzând președintele și vicepreședinții, desemnarea lor făcându-se după cum urmează: a) 15 membri numiți de confederațiile patronale reprezentative la nivel național, constituind partea patronală; b) 15 membri numiți de confederațiile sindicale reprezentative la nivel național, constituind partea sindicală; c) 15 membri reprezentând societatea civilă, constituind partea societății civile, numiți prin decizie a prim-ministrului, la propunerea Ministerului Consultării Publice și Dialogului Social, în conformitate cu prevederile art. 12, din cadrul structurilor cooperatiste, profesiunilor liberale, organizațiilor pentru

protecția consumatorilor, comunității științifice și academice, organizațiilor de agricultori, organizațiilor de pensionari, organizațiilor comunităților locale, asociațiilor care reprezintă familia și persoanele cu dizabilități și al altor organizații neguvernamentale cu activități în domeniile de competență ale CES.

31. În ceea ce privește durata mandatului membrilor CES, art. 14 din Legea nr. 248/2013 prevede că acesta este de 4 ani și poate fi reînnoit. Potrivit alin. (2) al art. 17 din Legea nr. 248/2013, procedura revocării calității de membru al Plenului CES se stabilește prin regulamentul de organizare și funcționare. Însă, art. 39 lit. e) din Regulamentul de organizare și funcționare al CES (denumit în continuare Regulament) doar reia dispozițiile art. 17 din Legea nr. 248/2013, prevăzând următoarele: „Calitatea de membru al Plenului Consiliului Economic și Social încetează în următoarele situații: [...] e) în situația în care confederația patronală, confederația sindicală ori prim-ministrul, care l-a numit, cere revocarea sa;“. Astfel, examinând dispozițiile Regulamentului, Curtea constată că acesta nu prevede nici cazurile și motivele pentru care poate fi realizată revocarea din calitatea de membru al CES și nici procedura de revocare, deși alin. (2) al art. 17 din Legea nr. 248/2013 dispune că procedura revocării calității de membru al Plenului CES se stabilește prin regulamentul de organizare și funcționare. Prin urmare, legea organică a CES - Legea nr. 248/2013 - nu prevede nici autoritatea publică/organul competent să decidă revocarea, nici cazurile și motivele de revocare din funcția de membru al Plenului CES și nici procedura de revocare. Or, ținând cont de statutul juridic al CES - de organ consultativ al Guvernului și Parlamentului și de instituție de interes național, autonomă, a cărei atribuție principală este cea de avizare a proiectelor de acte normative din domeniile de specialitate -, membrii Plenului CES trebuie să aibă siguranța că modul în care se poziționează în raport cu autoritățile care i-au numit nu-i va expune unor consecințe juridice decât dacă încalcă dispoziții de lege. Independența membrilor CES față de instrucțiuni imperative de la autoritățile de numire constituie o garanție în ceea ce privește mandatul în sine și îndeplinirea atribuțiilor, potrivit rolului constituțional al CES. Rolul CES, de autoritate administrativă autonomă conform art. 117 din Constituție, nu se poate realiza în mod eficient fără a fi reglementate garanții ale exercitării mandatului membrilor în condiții de independență

corespunzătoare realizării atribuțiilor ce-i revin potrivit Constituției și legii organice.

32. De altfel, România este reprezentată în Comitetul Economic și Social European (denumit în continuare CESE). Analizând reglementările europene în materie, Curtea reține că CESE este un organism consultativ al Uniunii Europene, format din reprezentanți ai organizațiilor de lucrători și angajatori și ai altor grupuri de interese. CESE emite avize pe teme legate de Uniunea Europeană adresate Comisiei Europene, Consiliului Uniunii Europene și Parlamentului European. CESE poate, de asemenea, să emită avize din proprie inițiativă. Potrivit art. 300 alin. (2) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (denumit în continuare TFUE), „Comitetul Economic și Social este format din reprezentanți ai organizațiilor patronale, salariale și ai altor reprezentanți ai societății civile, în special din domeniile socio-economic, civic, profesional și cultural“. Cât privește statutul membrilor CESE, art. 302 din TFUE prevede că „Membrii Comitetului sunt numiți pentru un mandat de cinci ani. Consiliul adoptă lista membrilor stabilită potrivit propunerilor fiecărui stat membru. Mandatul membrilor Comitetului poate fi reînnoit“. Potrivit art. 300 alin. (4) din TFUE, „Mandatul membrilor Comitetului Economic și Social și ai Comitetului Regiunilor nu este imperativ. Aceștia își exercită funcțiile în deplină independență, în interesul general al Uniunii“. Referitor la cazurile și procedura de revocare a membrilor CESE, art. 75 alin. (5) din Regulamentul de procedură al CESE din 2019, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 110 din 25 aprilie 2019, prevede că „Revocarea are loc în conformitate cu dispozițiile articolului 64 alineatul (2) din prezentul regulament de procedură. În acest caz, Consiliul, dacă hotărăște să pună capăt mandatului, pune în aplicare procedura de înlocuire“, iar art. 64 alin. (2) din același regulament prevede că „În cazul în care un membru al Comitetului a fost absent la mai mult de trei sesiuni plenare consecutive fără să fi fost reprezentat și fără să fi prezentat un motiv acceptat ca valabil, președintele poate, după consultarea Biroului și după ce a invitat membrul respectiv să își justifice absența, să ceară Consiliului revocarea membrului respectiv.“

33. Ținând cont de normele constituționale și legale referitoare la rolul constituțional și atribuțiile CES, precum și de cele care reglementează statutul juridic al membrilor CES, Curtea reține caracterul autonom al

acestei instituții fundamentale a statului, prevăzută la art. 141 din Constituție. Ca atare, deși numirea membrilor CES se face de către confederațiile patronale reprezentative la nivel național (partea patronală), de către confederațiile sindicale reprezentative la nivel național (partea sindicală) și de către prim-ministru, la propunerea Ministerului Consultării Publice și Dialogului Social (partea societății civile), aceștia nu au un mandat imperativ din partea celor care i-au numit, ci un mandat reprezentativ, deoarece membrii CES nu își exercită atribuțiile [cum este atribuția principală constând în avizarea actelor normative în domeniile de specialitate prevăzute la art. 2 alin. (2) din Legea nr. 248/2013] în baza instrucțiunilor/ordinelor obligatorii date de autoritatea/organul care i-a numit”.

Astfel, nivelul de reprezentativitate scăzut la 15 membri, format din reprezentanți ai organizațiilor patronale, sindicale și ai altor reprezentanți ai societății civile, propus la art. I, pct. 2 din inițiativa legislativă, poate afecta statutul juridic al CES din cauza faptului că, prin lipsa desemnării unor reprezentanți din cât mai multe domenii economice și sociale, rolul CES nu se poate realiza în mod eficient.

În concluzie, având în vedere statutul membrilor CES și jurisprudența constantă a Curții Constituționale, subliniem că soluția promovată prin prezentul demers legislativ prezintă vicii de neconstituționalitate, întrucât se urmărește încetarea mandatului membrilor CES într-o perioadă foarte scurtă de la data intrării în vigoare, fapt ce poate afecta funcționarea acestei instituții fundamentale a statului, prevăzută la art.141 din *Constituție*.

9. În ceea ce privește dispozițiile tranzitorii prevăzute la art. II alin. (1) și (2), deși *Expunerea de motive* argumentează necesitatea utilizării eficiente a resurselor publice în contextul deficitului bugetar excesiv, considerăm că urgența adoptării noului Regulament de organizare și funcționare a CES în 30 de zile de la intrarea în vigoare a legii și de încetare a mandatelor actualilor membri și validare a mandatelor noilor membri în termen de 60 de zile de la intrarea în vigoare a legii nu este fundamentată corespunzător.

De asemenea, având în vedere prevederile art.141 din *Constituție*, potrivit căroră „*Consiliul Economic si Social este organ consultativ al Parlamentului si al Guvernului în domeniile de specialitate stabilite prin*

legea sa organică de înființare, organizare și funcționare" , în formula de atestare trebuia să se facă referire la art.76 alin.(1) și nu la art. 76 alin. (2), din Constituția României.

Totodată, atașăm prezentului punct de vedere opinia Consiliului Economic Social (CES) cu privire la inițiativă legislativă, transmisă cu adresa nr. 6053/14.10.2025.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative.

Cu stimă,

Ilie – Gavril BOLOJAN

PRIM-MINISTRU

**Domnului senator Mircea Abrudean
Președintele Senatului**

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

Str. Dimitrie D. Gerota nr. 7-9, sector 2, București, cod poștal: 020027

Telefoane: 021.310.23.56, 021.316.31.34

Fax: 021.316.31.31

021.310.23.57, 021.316.31.33

Cod fiscal: 10464660

E-mail: ces@ces.ro

www.ces.ro

Membru fondator al Asociației Internaționale a Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare (AICESIS)

Membru al Uniunii Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare Francofone (UCESIF)

„Consiliul Economic și Social este organ consultativ al Parlamentului și al Guvernului în domeniile de specialitate stabilite prin legea sa organică de înființare, organizare și funcționare.” (Art. 141 din Constituția României revizuită)

NR. 6053/14.10.2025

Punct de vedere cu privire la

Propunerea legislativă privind modificarea și completarea Legii 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social republicată (B468/2025)

În temeiul art. 141 din Constituția României și al Legii nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, Consiliul Economic și Social (CES), în calitate de instituție de dialog social cu rang constituțional, formulează prezentul punct de vedere asupra propunerii legislative inițiate de doamna senator Daniela Ștefănescu (AUR), înregistrată la Senatul României sub nr. B468/2025.

Din examinarea textului propus și a expunerii de motive rezultă că proiectul legislativ nu reprezintă o reformă coerentă și fundamentată, ci o intervenție dezechilibrată asupra unei instituții cu rang constituțional. Inițiativa reduce substanțial reprezentativitatea socială, diminuează rolul instituțional al CES, creează dezechilibre structurale între partenerii sociali, afectează mecanismele de funcționare și ignoră obligațiile asumate de România la nivel european și internațional în materia dialogului social. De asemenea, inițiativa este viciată serios din perspectiva tehnicii legislative, încălcând cerințele de fundamentare, coerență și claritate prevăzute de Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă.

I. Analiza argumentelor prezentate în expunerea de motive a inițiativei legislative

Expunerea de motive afirmă că CES ar fi „supradimensionat”, „ineficient” și „costisitor”, însă aceste afirmații nu sunt susținute prin date, analize instituționale sau evaluări obiective. Nici în expunerea de motive, nici în conținutul propunerii legislative nu este prezentat vreun studiu de impact, raport de evaluare sau fundamentare comparativă care să justifice necesitatea intervenției legislative.

Potrivit art. 6 alin. (1) din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă, orice proiect de lege trebuie fundamentat pe argumente temeinice, dovedite prin date și analize. În absența acestora, propunerea legislativă se prezintă ca un demers construit pe percepții subiective, nu pe argumentație juridică sau instituțională.

Referirea inițiativei la „eficientizare administrativă” nu este însoțită de nicio demonstrație care să probeze legătura dintre reducerea numărului de membri și creșterea performanței instituționale. De altfel, eficiența nu este determinată mecanic de numărul membrilor unui organism, ci de calitatea reglementărilor interne, funcționalitatea procedurilor și stabilitatea instituțională.

De asemenea, inițiativa invocă „diminuarea costurilor” fără prezentarea fișei financiare obligatorii prevăzute de art. 15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice. Nu este precizat

cuantumul economiilor, impactul reorganizării asupra bugetului public sau costurile generate de restructurarea instituțională. Argumentul bugetar rămâne, așadar, pur declarativ.

Se afirmă, totodată, că actuala structură a CES ar genera **o pretinsă supra-reprezentare a unor organizații și sub-reprezentarea altora**. Această afirmație ignoră faptul că reprezentativitatea partenerilor sociali este reglementată prin Legea dialogului social nr. 367/2022, care stabilește criterii clare și obiective privind desemnarea confederațiilor patronale și sindicale reprezentative la nivel național. În aceste condiții, nu poate fi invocată existența unui dezechilibru de reprezentare fără a contesta însăși legea națională în materia reprezentativității.

Mai mult decât atât, inițiativa se contrazice chiar prin conținutul propunerii legislative. Deși invocă drept justificare „corectarea dezechilibrelor de reprezentare”, în **art. 11 alin. (3)** din proiect introduce un plafon arbitrar potrivit căruia „*o confederație nu poate avea decât maxim doi membri în cadrul Consiliului Economic și Social*”. O astfel de limitare numerică nu doar că nu rezolvă niciun presupus dezechilibru de reprezentare, dar riscă să îl creeze. În situația – plauzibilă și previzibilă – în care pe una dintre părți ar exista o singură confederație reprezentativă la nivel național, aceasta ar fi limitată artificial la 2 locuri din 5, iar celelalte ar rămâne vacante sau ar fi repartizate discreționar, generând chiar tipul de dezechilibru instituțional pe care autoarea susține că dorește să îl evite.

II. Diminuarea componenței și distorsionarea reprezentativității în structura CES

Propunerea legislativă reduce numărul membrilor Consiliului Economic și Social de la 45 la 15 și introduce, suplimentar, o limitare prin care nicio organizație reprezentată nu poate avea mai mult de doi membri în plen. Ambele măsuri intervin direct asupra structurii tripartite și afectează atât funcționalitatea instituției, cât și principiul reprezentativității, care este fundamentul dialogului social.

Diminuarea componenței afectează capacitatea CES de a-și îndeplini rolul constituțional prevăzut de art. 141 din Constituție. Consiliul are obligația legală de a analiza și aviza, într-un termen limitat, proiecte de acte normative cu impact major în societate. Reducerea componenței la 15 membri restrânge sever capacitatea de lucru, face imposibilă funcționarea reală a comisiilor de specialitate și reduce expertiza diversă necesară deliberării. Dialogul social devine astfel formal, iar avizarea – o procedură administrativă, fără dezbateri substanțiale.

Limitarea numerică la „maximum doi membri pentru fiecare confederație reprezentativă” (art. 11 alin. (3) din proiect) creează un risc sever de blocaj instituțional. În România, statutul de confederație reprezentativă se acordă periodic, pe criterii obiective prevăzute de Legea dialogului social nr. 367/2022, și poate fi pierdut sau câștigat în timp. Este, așadar, pe deplin posibil ca, într-o etapă viitoare, **una dintre cele două componente ale dialogului social – patronală sau sindicală – să fie reprezentată în CES de o singură confederație reprezentativă la nivel național.** Într-un asemenea scenariu, din cauza plafonului impus de art. 11 alin. (3), acea componentă ar fi reprezentată de cel mult două persoane.

Or, **același proiect** pretinde, prin **art. 15 alin. (5)**, că noul plen poate fi convocat doar după validarea a **cel puțin 9 membri, câte 3 din fiecare componentă**. **Incoerența este evidentă:** proiectul limitează o componentă la doi reprezentanți (dacă există o singură confederație reprezentativă), dar simultan cere **trei** pentru a putea convoca plenul. Rezultatul este un **blocaj structural**: fie nu se poate atinge pragul minim de constituire a plenului, fie se recurge la soluții ad-hoc, contrare propriilor reguli, ceea ce subminează stabilitatea și previzibilitatea funcționării CES.

Aceasta nu este o ipoteză teoretică, ci un risc previzibil. **Spre exemplu, în zona patronală,** dinamica reprezentativității arată că în viitor o singură confederație poate rămâne reprezentativă la nivel național. Aplicarea limitării din proiect ar însemna ca **întreaga parte patronală să fie redusă la doar doi membri,** ceea ce ar permite blocarea instituției prin simpla absență a acestora.

Prin urmare, în loc să consolideze dialogul social, proiectul îl vulnerabilizează profund, transformând CES într-un organism dependent de prezența sau absența a două persoane. **Aceasta nu este reformă, ci o fragilizare structurală care afectează funcționalitatea și credibilitatea instituției.**

III. Echilibrul instituțional al CES România și independența sa funcțională

Consiliul Economic și Social funcționează astăzi într-un cadru instituțional care, deși perfectibil, asigură un echilibru real între partenerii sociali și protejează instituția de ingerințe politice. Acest echilibru a fost construit în timp și se bazează pe trei principii fundamentale: **tripartitism, independență față de executiv și alternanță instituțională la nivelul conducerii.**

CES este, în prezent, unul dintre puținele organisme naționale în care **toate părțile implicate în dialogul social și civic sunt reprezentate în mod egal**: confederațiile sindicale reprezentative, confederațiile patronale reprezentative și organizațiile societății civile. Nicio parte nu deține controlul instituției, iar avizele se formulează după dezbatere și deliberare, nu prin decizie unilaterală. Acest model de funcționare nu este doar o opțiune administrativă, ci o **garanție constituțională** decurgând din art. 141 din Constituție.

Un element central al echilibrului instituțional îl reprezintă **independența față de guvern**. În România, spre deosebire de alte state europene, **Guvernul nu are reprezentanți în CES**, nu participă la adoptarea avizelor și nu controlează procedura de desemnare a membrilor din partea patronatelor și sindicatelor. Aceștia sunt desemnați **exclusiv de organizațiile reprezentative** conform Legii dialogului social nr. 367/2022, ceea ce garantează autonomia partenerilor sociali și exclude influența politică în componența instituției.

În ceea ce privește societatea civilă, chiar dacă numirea formală a membrilor se face prin decizie a prim-ministrului, aceasta nu este o numire politică discreționară. Selecția membrilor societății civile se realizează printr-o procedură publică, transparentă și competitivă, derulată în ultimii ani prin platforma VotONG, unde organizațiile neguvernamentale își aleg prin vot reprezentanții. Actuala structură a părții civile este una echilibrată și acoperă principalele domenii de interes public, **incluzând organizații din domeniul social, protecția drepturilor omului, protecția mediului și dezvoltare durabilă, mediul academic și profesional, agricultură și dezvoltare rurală, educație, sănătate și tineret**. Această distribuție tematică nu este întâmplătoare, ci urmărește să reflecte diversitatea reală a societății românești și să asigure participarea unor actori civici relevanți în domeniile cu impact economic și social major.

Decizia prim-ministrului intervine strict pentru validarea formală a rezultatelor procesului de selecție, fără a modifica opțiunile exprimate de organizațiile participante. Prin urmare, reprezentarea societății civile în CES are **legitimătate civică, nu politică**, iar selecția membrilor săi respectă criteriile verificabile de deschidere și transparență.

Un alt element de independență instituțională îl constituie **rotirea președinției între cele trei părți**, ceea ce împiedică monopolizarea conducerii instituției și garantează alternanța și continuitatea democratică.

Poziționarea CES România în context european

Structura actuală a CES România este în acord cu practicile europene în materie de dialog social. Consiliile economice și sociale din Uniunea Europeană au, în marea lor majoritate, o **structură stabilă numeric**, care asigură reprezentarea celor 3 părți esențiale în derularea dialogului social și civic.

România nu este o excepție, ci funcționează în același cadru instituțional, în care **consultarea este un mecanism esențial al democrației participative**. Mai mult, România se află chiar într-o poziție echilibrată în raport cu alte state europene, având un CES **independent de executiv**, spre deosebire de alte sisteme unde există influență guvernamentală directă.

Exemple:

- în **Bulgaria**, președintele CES este numit de executiv;
- în **Grecia**, CES include reprezentanți desemnați de ministere;
- în **Italia și Spania**, componența este stabilită prin echilibru negociat între actorii sociali și stat.

În România, componența CES nu este controlată de Guvern. Membrii din partea patronatelor și sindicatelor sunt desemnați exclusiv de confederațiile reprezentative conform legii, iar pentru societatea civilă, deși numirea se formalizează prin decizie a prim-ministrului, selecția se face în urma unei proceduri publice și transparente, fără intervenție politică. Prin urmare, Guvernul nu influențează procesul decizional intern al CES, iar instituția își păstrează independența funcțională față de executiv..

În plus, din perspectiva reprezentativității, reducerea propusă a numărului de membri ar duce România **sub orice standard european**, așa cum reiese din comparația numerică:

Țară	Nr. membri CES	Populație (mil.)	Membri CES / milion locuitori
Franța	175	68,4	2,56
Portugalia	76	10,6	7,14
Spania	61	48,6	1,25
Polonia	63	36,6	1,72
Italia	64	59,0	1,08
Grecia	63	10,4	6,05
România (actual)	45	19,0	2,36
România (propunere)	15	19,0	0,79

Aceste date arată clar că structura actuală a CES România este proporțională cu populația țării și complexitatea economiei. Propunerea de reducere la 15 membri ar transforma România în statul cu **cel mai scăzut nivel de reprezentare a partenerilor sociali și a societății civile raportat la populație** din întreaga Uniune Europeană, izolând-o de standardele europene privind dialogul social.

CES România funcționează astăzi pe baza unui echilibru instituțional real. Nu este perfect, dar este **funcțional, plural, democratic și independent**. Orice intervenție legislativă trebuie să consolideze acest echilibru, nu să îl destrame. Din această perspectivă, modificările propuse nu reprezintă o modernizare instituțională, ci o **vulnerabilizare a dialogului social**, cu efecte grave asupra stabilității democratice.

IV. Restrângerea rolului constituțional al CES prin amputarea competențelor și diminuarea participării societății civile

Propunerea legislativă nu modifică doar structura numerică a Consiliului Economic și Social, ci restrânge în mod periculos rolul său instituțional, prin eliminarea unor domenii întregi de activitate prevăzute în prezent de art. 2 alin. (2) lit. d)–i) din **Legea nr. 248/2013**. Această amputare legislativă privează CES de competențe fundamentale precum educația, sănătatea, protecția consumatorilor, dezvoltarea durabilă, coeziunea socială sau drepturile și libertățile cetățenești.

Incoerența proiectului este evidentă chiar prin conținutul său: **deși elimină aceste domenii din aria de competență a CES**, inițiativa introduce, paradoxal, în art. 11 alin. (2) lit. c) din lege, structuri ale societății civile care reprezintă exact aceleași domenii eliminate – organizații din domeniul social, al drepturilor omului, al mediului și dezvoltării durabile, educației, sănătății sau agriculturii. Astfel, proiectul creează o situație absurdă: **menține în componența instituției reprezentanți ai unor domenii asupra cărora CES nu ar mai avea dreptul să se pronunțe**, deoarece competențele corespunzătoare au fost anterior abrogate.

Mai mult decât atât, prin art. 7 al proiectului se abrogă parțial art. 27 alin. (2) din Legea nr. 248/2013, fiind desființate comisiile de specialitate permanente prevăzute la lit. b) și d)–i), respectiv:

- Comisia pentru drepturi și libertăți cetățenești, egalitatea de șanse și de tratament;
- Comisia pentru agricultură, dezvoltare rurală, protecția mediului și dezvoltare durabilă;
- Comisia pentru educație, tineret, sport, cercetare, formare profesională și cultură;
- Comisia pentru protecția consumatorului și concurență loială;
- Comisia pentru cooperatie, profesii liberale și activități independente;
- Comisia pentru drepturi și libertăți ale organizațiilor societății civile;
- Comisia pentru administrație publică și ordine publică.

Prin această intervenție, proiectul elimină deliberat instrumentul tehnic prin care CES își fundamentează avizele și își exercită rolul consultativ, reducând instituția la o formalitate fără capacitate de analiză, fără expertiză și fără relevanță practică. Eliminarea comisiilor nu înseamnă o simplă „reorganizare”, ci reprezintă o **anulare funcțională** a CES, ceea ce depășește cadrul unei modificări legislative și echivalează cu o **desființare mascată a instituției**.

Această contradicție internă face ca proiectul să fie **inaplicabil în practică și contrar logicii juridice**, încălcând prevederile Legii nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă, care impun claritate, coerență și corelare între dispozițiile legii. O normă care creează reprezentare fără competență este nu doar illogică, ci și lipsită de efect juridic, ceea ce transformă reforma propusă într-o măsură arbitrară și contrară funcționării unei instituții constituționale.

De altfel, structura actuală a domeniilor de competență din Legea nr. 248/2013 nu este întâmplătoare, ci a fost construită **prin aliniere la modelul Consiliului Economic și Social European (CESE)**, care abordează aceleași mari teme de interes public – piața muncii, protecție socială, educație, sănătate, dezvoltare durabilă, drepturile cetățenești și coeziune socială. Orice eliminare artificială a acestor domenii ar decupla România de la standardele europene de dialog social și ar reduce capacitatea CES de a contribui coerent la pozițiile naționale susținute în fața instituțiilor UE.

CES este definit prin Constituție ca organism consultativ „în domeniile de specialitate economice și sociale” (art. 141). Termenul „social” are, atât în dreptul constituțional românesc, cât și în practica europeană, un înțeles larg: el include politici publice cu impact asupra vieții colective – sănătate, educație, protecția consumatorilor, agricultură, ocupare, coeziune socială, demografie, familie, dezvoltare durabilă. Eliminarea acestor domenii din aria de avizare a CES reinterpretează în mod abuziv Constituția, reducând rolul instituției la unul pur formal și tehnic.

Mai mult, proiectul devine contradictoriu prin el însuși: după ce restrânge competențele CES prin abrogarea art. 2 alin. (2) lit. d)–i) din legea actuală, **menține totuși în componența instituției reprezentanți ai acestor domenii** (art. 11 alin. (2) lit. c), care include explicit organizații din sănătate, educație, agricultură, protecția mediului sau drepturile omului). În aceste condiții, proiectul creează o situație juridică illogică – **există reprezentare fără competență**, adică CES ar include membri din domenii asupra cărora nu ar mai avea atribuția legală de a delibera sau aviza. Aceasta nu este doar o eroare tehnică, ci o contradicție legislativă majoră care afectează funcționalitatea instituției și încalcă principiul coerenței normative impus de Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă.

Din perspectivă juridică, **o instituție creată de Constituție nu poate fi golită de conținut prin lege**. Curtea Constituțională a stabilit constant că legiuitorul nu poate adopta soluții care anulează finalitatea pentru care o instituție a fost creată. Eliminarea competențelor sociale transformă CES într-un organism formal, fără capacitate reală de intervenție în dezbaterile publice, ceea ce contravine chiar rațiunii pentru care a fost introdus în Constituție.

În același timp, amputarea competențelor lovește direct în **principiul pluralismului social** și al **participării civice**. Domeniile eliminate sunt exact acelea în care contribuția societății civile este esențială: educație, sănătate, protecția consumatorilor, drepturile sociale, politici familiale. Reducerea drastică a participării societății civile la doar cinci locuri, coroborată cu eliminarea acestor domenii de avizare, **reduce prezența publică a cetățenilor în procesul decizional** și transformă o parte importantă a CES într-o prezență simbolică.

În mod paradoxal, inițiativa justifică această amputare prin „eficientizare”, fără să arate în ce fel o instituție consultativă devine mai eficientă dacă participarea publică scade, iar domeniile de consultare sunt eliminate. Reducerea ariei de activitate și a pluralismului generează efectul invers: **diminuează transparența și deschide posibilitatea ca politici majore să fie adoptate fără dezbateri sociale reale**.

În prezent, prin existența comisiilor de specialitate, CES asigură o analiză competentă și coordonată pe domenii complexe. Eliminarea competențelor ar duce la **desființarea de facto a acestor comisii**, ceea ce înseamnă pierderea expertizei acumulate și imposibilitatea unei analize tematice reale. Rolul CES s-ar limita la emiterea unor observații generale, fără substanță, ceea ce contravine atât **art. 6 din Legea nr. 24/2000 (calitatea reglementării)**, cât și **rolului constituțional al dialogului social**.

Prin eliminarea competențelor sociale și diminuarea participării societății civile, inițiativa legislativă reduce CES la o structură formală, golită de conținut constituțional și de relevanță publică. O astfel de modificare nu reprezintă o reformă instituțională, ci o **reducere intenționată a rolului dialogului social în procesul decizional**.

V. Golirea de conținut a mecanismului de avizare: modificarea cvorumului și a regulilor de vot

Proiectul de lege modifică, dincolo de structură, **esența funcționării CES**: modul în care se adoptă avizele. În prezent, avizele CES sunt rezultatul deliberării reale între toate cele trei părți ale dialogului social și sunt adoptate **cu un cvorum ridicat și o majoritate calificată**, pentru a asigura legitimitate și echilibru.

Potrivit Regulamentului de organizare și funcționare al CES, **ședințele plenului se desfășoară în prezența a cel puțin 3/4 dintre membri**, iar avizele se adoptă **cu majoritatea de două treimi (2/3) din voturile exprimate**. Aceste prevederi nu sunt întâmplătoare, ele garantează că un aviz CES reflectă nu voința unui grup conjunctural, ci o **poziție echilibrată construită între partenerii sociali**. Cvorumul de 3/4 este o garanție instituțională împotriva deciziilor superficiale sau forțate.

Proiectul de lege înlocuiește acest mecanism cu unul **fragil și lipsit de legitimitate**: ședințele ar putea avea loc **cu doar 10 membri din 15**, iar dacă nu se poate întruni cvorumul, se transmit **„puncte de vedere pe părți”**, adoptate cu majoritate simplă. Această formulă elimină deliberarea comună și **transformă avizarea într-o procedură formală**, lipsită de greutate instituțională.

Mai mult, proiectul **inversează logica legală existentă**: ceea ce legea actuală prevede ca o **excepție** (emiterea de puncte de vedere când nu se poate formula un aviz comun) devine **regulă permanentă**. În practică, CES nu ar mai emite avize, ci **note separate**, ceea ce desființează tocmai dialogul social dintre părți.

Prin reducerea cvorumului și eliminarea majorității calificate, proiectul:

- **slăbește autoritatea avizelor CES**, care devin ușor de ignorat;
- permite **blocarea instituției** sau adoptarea unor poziții de **minoritate numerică**;
- creează posibilitatea ca documente transmise în Parlament sau Guvern ca „aviz CES” să fie, de fapt, **opinii parțiale** ale unor grupuri restrânse;

- rupe procesul de deliberare între parteneri, transformând CES într-un spațiu de raportare administrativă, nu de consultare.

Un aviz al CES își are valoarea juridică și instituțională nu prin caracterul său obligatoriu, ci prin **greutatea sa de reprezentare**. Prin noul mecanism de vot, această valoare este anulată: instituția ar funcționa formal, dar **fără legitimitate**, iar rolul său constituțional ar fi redus la transmiterea de observații procedurale.

Prin urmare, **modificarea cvorumului și a procedurii de vot echivalează cu golirea de conținut a rolului CES prevăzut de art. 141 din Constituție**. Consultarea devine formalitate, iar dialogul social încetează să mai existe ca mecanism funcțional.

VI. Încălcarea normelor de tehnică legislativă și lipsa fundamentării juridice a proiectului

Propunerea legislativă în discuție încalcă în mod direct și repetat **Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative**, act cu caracter obligatoriu pentru toate inițiativele legislative, conform art. 1 alin. (5) din Constituție. Un proiect de lege construit fără respectarea regulilor de elaborare normativă este unul **vulnerabil juridic**, lipsit de claritate și imposibil de aplicat coerent.

1. Lipsa fundamentării reale – încălcarea art. 6 alin. (1) din Legea nr. 24/2000

Legea impune ca orice modificare legislativă să fie **temeinic fundamentată**, pe baza unei analize reale a efectelor produse. Expunerea de motive a proiectului nu conține:

- niciun studiu de impact,
- nicio analiză instituțională sau financiară,
- nicio justificare rațională privind necesitatea reducerii numărului de membri sau amputarea competențelor CES.

Proiectul se limitează la afirmații generale privind „eficientizarea” și „reducerea costurilor”, fără să ofere probe sau argumente tehnice. Din acest motiv, inițiativa **nu îndeplinește cerința de fundamentare** impusă de art. 6 alin. (1).

2. Lipsa corelărilor legislative interne – încălcarea art. 13 lit. a) și art. 14 alin. (1)

Conform art. 13 lit. a) din Legea nr. 24/2000, proiectul de act normativ trebuie să fie corelat cu prevederile actelor cu care se află în conexiune, iar art. 14 alin. (1) impune coerența internă a reglementării. Propunerea legislativă încalcă aceste cerințe deoarece **nu este corelată nici măcar cu propriul cuprins normativ**, ceea ce generează contradicții juridice evidente. Astfel, elimină integral șase domenii de competență prevăzute la art. 2 alin. (2) lit. d)–i) din Legea nr. 248/2013, **dar** păstrează în continuare, în forma propusă a art. 11, aceleași criterii de reprezentare în cadrul societății civile, raportate exact la domeniile eliminate anterior (ex. educație, sănătate, protecția consumatorilor, dezvoltare durabilă, ș.a.).

Această inconsecvență normativă face imposibilă aplicarea noii legi - inițiatorul elimină baza legală a structurii de reprezentare, dar menține mecanismele de desemnare dependente de domeniile suprimate. În absența corelărilor legislative interne, textul proiectului devine lipsit de logică juridică.

3. Lipsa dispozițiilor tranzitorii – încălcarea art. 54 și art. 26 din Legea nr. 24/2000

Art. 54 impune includerea dispozițiilor tranzitorii atunci când noua lege afectează raporturi juridice existente, iar art. 26 stabilește că trebuie reglementate soluții legislative pentru situațiile tranzitorii. Propunerea legislativă impune încetarea mandatelor membrilor CES în termen de 60 de zile, fără a stabili:

- procedura de desemnare a noilor membri;
- criteriile de continuitate instituțională;
- asigurarea funcționalității plenului și a comisiilor;
- măsuri pentru evitarea blocajului instituțional.

În lipsa dispozițiilor tranzitorii, aplicarea legii devine arbitrară și produce insecuritate juridică, aspect interzis de normele de tehnică legislativă.

Propunerea legislativă încalcă prevederi esențiale ale Legii nr. 24/2000 aceasta fiind lipsită de fundamentare, incoerentă și imposibil de aplicat în forma prezentată, întrucât proiectul intervine fragmentar asupra Legii nr. 248/2013, modificând sau abrogând dispoziții fără a reconstrui ansamblul normativ într-o formă unitară.

Curtea Constituțională a României a dezvoltat principiul cooperării/loialității constituționale între autorități: legiuitorul nu poate reglementa într-un mod care obstrucționează funcționarea efectivă a unui organ constituțional sau eludează procedurile consultative impuse de Constituție și legea organică (inclusiv consultarea CES). O reformă ce diminuează arbitrar capacitatea instituțională a CES încalcă acest principiu.

Nerespectarea normelor de tehnică legislativă atrage în mod direct încălcarea **art. 1 alin. (5) din Constituție**, care consacră obligația respectării legilor în procesul de legiferare. Prin urmare, proiectul nu este doar discutabil sub aspectul oportunității, el este **viciat juridic încă de la nivelul construcției normative** și nu poate fi adoptat în forma propusă.

VII. Instabilitatea juridică generată de întreruperea mandatelor aflate în curs

Propunerea legislativă prevede, la articolul II, încetarea în termen de 60 de zile a mandatelor tuturor membrilor actuali ai Consiliului Economic și Social. O astfel de intervenție este una dintre cele mai riscante și nejustificate modificări din întregul proiect, deoarece produce o **ruptură instituțională artificială**, lipsită de fundament juridic și periculoasă pentru stabilitatea dialogului social.

Mandatele membrilor CES sunt stabilite prin lege și au o durată determinată. Ele reflectă nu doar un raport juridic individual, ci și o **garanție de continuitate instituțională**. Reprezentanții sindicatelor, patronatelor și ai societății civile au fost desemnați prin proceduri legale în vigoare, iar mandatul lor nu poate fi întrerupt în mod arbitrar fără un motiv obiectiv clar și fără a asigura o tranziție funcțională. O astfel de întrerupere bruscă:

- creează un **vid de reprezentare** la nivelul părților sociale;
- afectează **drepturile organizațiilor** care au desemnat membri în mod legitim;
- blochează activitatea instituției într-un moment în care aceasta este obligată prin Constituție să asigure consultare publică.

Mai mult, proiectul nu prevede nicio **măsură de continuitate**: nu stabilește proceduri de tranziție, nu menține provizoriu mandatele actuale până la constituirea noului plen și nu asigură funcționarea minimă a CES în această perioadă. În loc să introducă o dispoziție tranzitorie firească, inițiatorul optează pentru **resetarea forțată** a instituției, ceea ce riscă să lase România fără dialog social instituționalizat pentru o perioadă semnificativă.

Această soluție legislativă afectează **principiul securității juridice și al încrederii legitime**, principii fundamentale într-un stat de drept. Mandatele publice nu pot fi anulate la termen scurt doar pentru că o schimbare structurală este dorită politic. În lipsa unei justificări obiective și a unei tranziții corect reglementate, întreruperea mandatelor devine o măsură **excesivă și disproporționată**, care vulnerabilizează instituția și permite potențiale abuzuri.

În practică, implementarea unei astfel de măsuri ar conduce la:

- blocarea adoptării avizelor pentru perioade extinse;
- pierderea memoriei instituționale și a expertizei acumulate;
- posibilitatea ca noua componentă să fie instalată sub presiune politică, fără garanții reale de reprezentativitate.

Un asemenea vid de funcționare nu poate fi justificat nici prin argumentul „eficientizării”, nici prin invocarea „reformei”, pentru că nicio reformă nu poate începe prin **desființarea de facto a unei**

instituții constituționale. Continuitatea este o condiție de bază în dreptul public, iar orice modificare structurală trebuie să evite instabilitatea și blocajul instituțional.

Consiliul Economic și Social este o instituție cu rol constituțional, creată pentru a garanta participarea reală a partenerilor sociali la procesul decizional. Modificările propuse nu reprezintă o modernizare, ci o diminuare a rolului și forței sale instituționale.

Reducerea numărului de membri la 15, eliminarea unor domenii importante de competență, modificarea regulilor de avizare și întreruperea mandatelor în curs afectează grav funcționarea CES și îi slăbesc legitimitatea. Proiectul limitează pluralismul, reduce reprezentativitatea și vulnerabilizează un mecanism democratic care funcționează astăzi echilibrat, prin rotația conducerii, cvorum calificat și independență față de influențe politice.

În plus, inițiativa încalcă normele de tehnică legislativă prevăzute de Legea nr. 24/2000, este insuficient fundamentată, introduce incoerențe juridice și creează riscuri de blocaj instituțional. Adoptarea ei ar afecta inclusiv angajamentele europene și internaționale ale României privind dialogul social structurat.

Având în vedere cele prezentate, propunerea legislativă nu poate fi acceptată în forma depusă. Ea contrazice atât interesul public, cât și arhitectura constituțională a dialogului social din România și se impune **respingerea sa.**

PRESEDINTE
Consiliul Economic și Social
Sterică FUDULEA

Digitally signed
by Fudulea
Sterica
Date:
2025.10.15
15:04:34 EEST